

világosítást nem nyerhet, így a nyomozásra kiindulási pontja nincsen, ilyenkor egy kiindulási pontot kell keresnie, melyet úgy talál meg, hogy a hulla körül előbb szűkebb, azután mindig tágabb és tágabb körben nyomoz, szem előtt tartva a Péter eseténél elmondott elveket.

Ily esetben tehát a hulla körüli terepen lakó vagy dolgozó emberektől kérdezősködik és bár nagyobb fáradság árán, végre is találni fog valakit, a ki az ismeretlent — a csendőrök által közölt személyleírás után felismerve — látta. Ezen egyén képezi a nyomozás kiindulási pontját. A csendőrök megtudják ezen egyéntől hogy az illető ismeretlen honnan jött, merre ment. Ezen irányokba a nyomozás tehát a legnagyobb figyelemmel és lankadatlan szorgalommal bevezetendő — és ha a csendőrök fáradságot nem kimélnék, bizonyára találnak egy korcsmát, községet, esetleg házat, vagy malmot, a hol bővebb felvilágosítást nyernek a megölt idegenre vonatkozólag; — a további nyomozást tehát rendszeresen bevezethetik.

Egy ügyes nyomozás eredménye.

1891. évi október 5-én Oroszlón nagy bucsu volt. A korcsmák tele közönséggel s a dinom-dánomnak se vége se hossza. Különösen Gondos András, Varga községbeli kanász tett ki magáért, ki a pénzt csak úgy dobálta a cigánynak.

Miklós Péter cz. őrmester sásdi (Baranya megye) őrsparancsnok, ki csendőreivel a bucsuban felügyeleti szolgálaton volt, e mulatozást figyelemmel kísérte és mert Gondos sanyaru anyagi viszonyait jól ismerte, Gondosnak pénzpocsékolása szeget ütött a fejébe. A mulatság végeztével utána járt és megtudta, hogy Gondos 15 frtot adott a cigányoknak, sör és borért pedig 20 frtot fizetett a korcsmárosnak, tehát többet költött ezen az egy bucsun, mint a mennyi évi összes készpénzfizetése. Ettől fogva az őrmesternek nyugtot nem hagyott azon gondolat, hogy Gondos csakis bűn

útján juthatott ennyi fölösleges pénzhez. Puhatólásait minden feltűnés nélkül megkezdette s megtudta, hogy Gondos volt két 23—24 éves kanászbojtárja, Csek János és Horváth József, hasonlólag mulatnak a bucsukban. Már azon körülmény, hogy örskörletébe tartozó Varga kis község kanásza Gondos András bojtárokat tartott a nyár folyamán, Miklós örmesternek nem tetszett, mert Varga község lakossága kevés sertést tart, azok megőrzésére Gondos elegendő lett volna; különben is csekély fizetéséből, mely magának is kevés volt, két kanászt nem is tarthatott. Most tehát midőn megtudta, hogy ugy Gondos mint volt kanászbajtár és költekeznek, egész biztosra vette, hogy a kanászbanda a nyár folyamán jó üzleteket csinált, más szóval: sertéseket lopott. Ezt megtudni volt most Miklós örmesternek legfőbb feladata; de hogy? Gondost vagy bojtárjait kérdőre vonni az elmulatott pénz holszerzése miatt nem tartotta tanácsosnak, mert ismerte az ilyfajta emberek megátalkodott csökönyösségét, tehát előre tudta, hogy ha illetők ellen biztos adatokkal nem lép fel, azok ugyan mit sem ismernek be. Mást gondolt, t. i. ha ezen kanászok távolabbi vidékről sertéseket loptak, azokat valószínűleg Varga községgel szomszédos községekben tartott heti vásárokon adták el, ezért elhatározta, hogy ezen községek előljáróinál kezdi meg a nyomozást. Október 16-án a sásdi község birájához ment és ettől azon jegyzéket kérte, melyben a hetivásárokon eladott vagy vett, tehát más nevére irt sertések fel vannak jegyezve. A jegyzéket megkapva, azt alaposan átvizsgálta s feltevésében nem csalódott, mert Gondos András vargái kanász 3 helyen is szerepelt, hogy egy-egy sertést eladott. Miklós örmester tudta, hogy Gondos kanásznak csak három saját nevelésű sertése volt, tehát ha ezeket eladta, ugy most nincs sertése, ha azonban van, akkor ezek hol szerzését igazolnia kell. Az eladott sertések járlatai számát felírta s még az éjjel Hirmann Károly csendőrrel Vargára ment. Éjfél tájban Balogh György községi

biróhoz tért be. A biróval beszélgetve, többiek között megkérte, hogy a sertések járlatairól a jegyzéket mutassa meg neki, mert valamit meg akar nézni. E jegyzékben kikereszte a járlatok azon számait, melyeket Sásdon magának feljegyzett. Az örmester mindjárt tisztában volt, hogy az eladott sertések Gondos saját nevelésü sertései voltak. A birótól még megkérdezte, hogy Gondosnak vannak-e sertései, mire a biró igenel felelt, de igen zavartnak tűnt fel az örmester előtt s ezért benne azon gyanu támadt, hátha a biró is tud valamit! A birót felszólította, hogy menjen vele Gondoshoz, a mit ez meg is tett. Ide megérkezve, Gondos záratlan szobájába mentek. Gondossal a biró lámpát gyújtatott, ki a csendörök láttára zúgolódni kezdett, mondván ő nem lopott, mit zavarják. Az örmester odaszólt neki, hogy most lopásról nem beszélnek, csak öltözködjön fel gyorsan mert valami más akar tőle megtudni. Míg Gondos öltözködött, Miklós örmester hátra fordult s látta, hogy a biró Gondosnak intett a fejével. Most már biztosra vette, hogy itt a dolog nincsen tisztában. Azért a birót Hirmann csendőrrel a szobában hagyta, ő pedig Gondossal az udvarra ment — miközben az éjjeli örök is oda jöttek — és Gondostól azt kérde, hogy hány sertése van. Gondos azt mondotta három, a mint volt; — saját nevelésü sertései? kérde az örmester, — persze hogy azok, felelé Gondos; — hát akkor a sásdi hetivásárokon miféle sertéseket adott el? — Gondosnak erre a kérdésre torkán akadt a szó, mit Miklós örmester gyorsan felhasználva azt mondotta neki, hogy hát ha már volt kanászbojtárjai megis ásták számára a vermet, mondja meg őszintén, hogy kinek adták el a lopott sertéseket, ha töredelmesen beismer mindent le sem tartóztatja.

Gondos erre azt adta elő, hogy két bojtárja és egy idegen még augusztus havában 9 darab sertést hoztak hozzá — három darab az ő óljában van, 6 darabot pedig vargai lakosoknak, kiket megnevezett, egyenkint eladott. A járlatokat a sertésekhez a község birája

adta, a bíró nyugtalan viselete tehát meg lett fejtve. Mind a kilencz sertés még az éjjel lefoglaltatott és a községi előljáróságnak megőrzés végett átadatott. Miklós őrmester Gondosnál alapos házkutatást tartott, ott két darab dolmányt, 2 mellényt és egy nadrágot talált, mely ruhadarabok majdnem újak voltak. Gondos ezekre azt állította, hogy tulajdonát képezik, pedig az őrmester azonnal észrevette, hogy testére nem illenek, tehát a kérdéses ruha sajátja nem lehetett. Ezeket, valamint egy bormérczét (finak), a melyet szőlősgazdák szoktak használni, melynek honnan-szerzését Gondos igazolni nem tudta; lefoglalta s Gondossal együtt Sásdra beszállította. Gondost egyelőre őrizet alá kellett venni, nehogy volt bojtárjaival összebeszélve a további nyomozást megghiusítsa. Em-lített kanász felemlíté hogy a 9 db sertést, ugy hal-lotta, tolnamegyei Kis-Tava pusztáról hozták bojtárjai. Miklós őrmester távirati uton kérdést intézett a ta-másii örsre, melynek körletébe Kis-Tava tartozik, — s onnan azon választ kapta, hogy Kis-Taváról Antal Mihály kárára 9 db sertés tényleg ellopatott. Gondos az ismeretlenre vonatkozólag, ki a bojtárokkal a ser-téseket hozta, csak annyit tudott, hogy vagy gyula-jovánczai vagy pedig Szakál községbeli, és hogy Cser-tán István vargai lakost hamis pénzcsinálás ürügye alatt, 90 frtig becsapta.

Miklós őrmester most azon volt, hogy Gondos volt kanászbojtárjai közül valamelyiket kézre kerítse. Hor-váthról tudta hogy csavarog, ezt tehát egyelőre nem kerestette; hanem Csek Jánosért még október 17-én délután Vaszarra ment. Ide megérkezve, az utcán egy pásztorosan öltözött fiatal embert pillan-tott meg, megállítván, nevét kérdezte. Ez Csek József-nek mondotta magát. Miklós őrmester Csek János bojtárt bár ismételten látta; teljesen még sem is-merte s mert előtte úgy tetszett, hogy a megállított a keresett bojtár, azt nyomban letartóztatta. Csek József a letartóztatás miatt szabadkozott és az utcán összeverődött nép is erősítgette, hogy Csek József

derék, becsületes ember. Miklós őrmester belátta hogy itt valószínűleg tévedett, de azért Csek Józsefet nem bocsájtotta szabadon, mert attól tartott, hogy ez Csek János öcscsét értesíti és az elmenekül. Ezért cselhez folyamodott.

— Nős maga, kérdé az őrmester.

— Persze, hogy az vagyok, mondá Csek József.

E mondását a nép is megerősíté. Az őrmester azonban azt mondotta neki, hogy az emberek közül senkit sem ismer, tehát állításuknak hitelt nem adhat, menjenek a jegyzőhöz, ott majd megtudja hogy kicsoda. A jegyzőhöz érve ott beigazoltatott, hogy Csek József már több ideje nős és mert a Gondosnál volt kanászbojtár nőtlen lévén, Miklós őrmester most már tisztában volt, hogy Csek János helyett a bátyát fogta el. Ezt azonnal szabadlábra helyezte és azon kérdést intézte egyuttal hozzá hogy volt-e katona? persze hogy voltam, mult évben jöttem haza, mit a jegyző is megerősített. Szerencséje, mondja Miklós őrmester, mert most a János helyett majd elvittük katonának.

— «Hát katonának keresik a Jancsit?»

— «Persze hogy annak» — volt a válasz.

— «No nézze meg az ember a gazemberét, otthon azt mondotta hogy Kaposvárrott és Tabon is volt állításon, de nem vált ke. Hanem azt nem engedem meg mint volt katona, hogy szökevény legyen, még ma kezükre adom a csendőr uraknak».

Miklós őrmester kérdezte, hogy János öcsce hol van, mire Csek József azt válaszolta hogy az erdőn, csak menjenek vele, majd meg lesz.

A járőr Csek Józseffel az erdő felé indult. Utközben Csek anyjával találkozott, ki kérdé tőle hogy miért kísérik a csendőrök?

«Engem nem kísérnek» ugymond «hanem a Jancsit keressük, katonának viszik.»

Az erdőn Csek Jánost nem találták meg csak az öreg Cseket, ki János hollétéről felvilágosítást nem adott. Már beesteledett midőn Vaszarra visszaérkez-

tek. Midőn Csekék házához értek, Csek János készen felöltözködve elébök jött és jelentette magát, hogy ő az a kit a katonasághoz keresnek s örül neki, hogy katona lehet. Az anyja mondta neki hogy katonának keresik s ő mindjárt felöltözködött a mint szokás és a csendőrök elé akart már menni. Miután Csek Jánost bátyja József és az időközben megjött atyja is kellő utasítással és tanácssal ellátták, hogy a katonaságnál jól viselje magát, a járőr kocsin Csek Jánossal Sásdra elindult. Ide éjfél tájban Jánossal megérkezve, Cseket azonnal a járásbirósági foghelyiségbe szállították. Itt a börtönőr mielőtt a csendőrök megakadályozhatták volna, Cseket azzal fogadta: «Itt van az a bojtár, a ki a disznókat ellopta». E kijelentésre az eddig víg kedélyű Csek János szomorú, majd pedig beteg lett, úgy hogy reggelig ápolni kellett. E közben híre terjedt hogy Gondos kanászt és Csek János bojtárját sertéslopás végett a csendőrök elfogták. Horváth József csavargásban levő kanászbojtár anyja szintén meghallotta e hirt és mert fia Csek Jánossal volt Gondosnál, október 18-án a sásdi örsre jött megkérdezni, vajjon fiát is elfogták-e már? Miklós őrmester az asszonynak mondotta, hogy fia még nincsen meg, egyuttal a Gondosnál lefoglalt ruhát mutatta meg az asszonynak — azon czélból, hogy ez talán felismeri a ruhát, — mely körülmény igen fontosnak látszott az őrmester előtt, mert a ruhán alapos vizsgálat után vérfoltokat talált.

A ruha felmutatására Horváthné elsikoltotta magát: «Jézus Mária! ez a Józsi fiam ruhája, ezek a gazemberek bizonyára meggyilkolták, mert már három hónapja nem láttam». — Miklós őrmester a nyilatkozatra azonnal Vargára ment, ott Gondos kanásznét vonta kérdőre a ruha végett, tekintve, hogy férje azt magáénak vallotta. Gondosné azt állította, hogy a ruha csakugyan Horváth Józsié, a vérfoltok pedig a gödrei vásár óta vannak a ruhában, hol Horváthot megverték. Az őrmester erre az asszonynak megmondotta, hogy Horváth anyja azt állítja, miszerint fiát

Csek és férje meggyilkolták, mire Gondosné sírni kezdett és kinyilatkoztatta, hogy Horváthot nem ölheték meg mert ő látta nem régen, de ha valakit megöltek, úgy Horváth és Csek kanászbojtárok azt a fekete idegent ölheték meg, ki velök az erdőre kiment aludni, mert másnap Csek azt említette, hogy az idegen nem jön el a sertések áráért. Az őrmester, bár meglepetve, hogy itt még egy nagyobb büntényre akadt, úgy adta a dolgot, mintha már mindent tudna és az asszonyt a beszédbe bele biztatta, ez a következőket mondotta el: «A disznók meghozatala napján este két idegen ember, egy fiatalabb és egy idősebb hozzájuk jött. Férje, két bojtárja és az idegenek 3 liter bort ittak meg náluk és a sertésekért nyerendő pénzről beszéltek. Este 10 óra felé a fekete idősebb idegen azt mondotta, hogy ne maradjunk annyian együtt, mert hátha jönnek a csendőrök és így együtt látnak, még gyanuba fognak. Erre Csek János, Horváth József bojtárok és a fekete idegen elmentek a vázsnoki rezulába aludni, míg a másik idegen férjével hon maradt. Másnap Csek és Horváth bojtárok megjöttek s ekkor Csek azt mondotta, hogy a velük ment idegen nem jön meg a pénzért és mert az idegen új csizmáját is Csek bojtár lábán látta, azt gondolja, hogy az idegent a bojtárok eltették láb alól. A másik idegen másnap elment tőlük, illetőt nem ismeri, csak annyit tud róla hogy Tolna megyei és hogy pénzhamisítással foglalkozik. Miklós őrmester ezek után már maga is gyanítja hogy a két bojtár említett idegent megölte, — de belátta, hogy a hulla nélkül e gyanusítások értékkel nem bírnak s a váddal a letartóztatott s a még szökésben levő bojtár ellen addig fel sem léphet, míg a hullát elő nem keríti. A vázsnoki rezula elég nagy arra, hogy abban egy elásott testet akár egy falu népe napokig is eredménytelenül kereshessen, a rezula átkutatásának tervét tehát elejtette s azon gondolat fogamzott meg benne, hogy ha Csek János bojtár az idegent megölte — vagy megölésében részes, — akkor ő tudja legjobban

hol van a hulla elhantolva és így ő majd megfogja azt mutatni. Hogy azonban Csek mitse gyanítson és ideje ne legyen gondolkodásra és így a nyomozó csendőrök tévútra vezetésére, elhatározta, hogy Cseket a járásbiróság fogdájából kikéri és vele a helyszínére megy, ott pedig esetleg Gondosnéval szembesítve a nyomozást megejti.

Sásdon a járásbiróságnál az asszonyok és saját gyanuját elmondván, Csek lábán a Gondosné által jelzett csizmát tényleg megtalálta. Gyanuja tehát most már biztos volt. Csek e csizmára, midőn megkérdezett hol szerezte, azt mondotta, hogy Horváth József bojtártól vette 4 forinton. Cseket a további nyomozásra kikérte s vele egy kocsin a nélkül hogy célja vagy gyanuja felől egy szót is említett volna előtte, Varga községébe a biróhoz ment. Megérkezése után a birónak Csek előtt fenhangon azt mondotta, hogy rendeljen azonnal 4 embert kapával és ásóval és egy kocsit is a biró házához, mert elmennek az erdőre, hol egy megölt ember hulláját fogják kiásni és elhozni. Csek ezt hallván elhalaványodott, reszketni kezdett, a veríték pedig homlokán gyöngyözni kezdett. Az őrmester Cseket egy székre ültette és a kirendelt emberek megérkeztéig a biróval közönyös dolgokról beszélt. Egy kis félóra múlva a kisbiró jelenté az őrmesternek, hogy a kocsi valamint az emberek az ásó és kapákkal itt vannak, — merre megyünk? Azt majd megmutatja Csek Jancsi, válaszolt az őrmester, mely váratlan kijelentésre Csek kanászbojtár a székről hol ült, ájultan lefordult. Az elájult bojtár felcsofolása után valamennyien kocsira ülve elindultak a vázsnoki rezulához. Itt Csek bojtár, ki az előzmények után azt gondolta hogy az őrmester már úgy is mindent tud, mintegy önkéntelenül mutatott azon hely felé, hol ők az idegennel megháltak. Rövid keresés után egy elhagyott tűzhelyet talált a járőr, melynek hamujában egy selyem nyakkendőből egy darabka volt. Csek bojtár mintha megnémult volna, egy kérdésre sem felelt. Miklós őrmester tehát miután már

bizton tudta hogy az asszonyok gyanuja teljesen alapos, a tűzhely környékét kezdte átkutatni, úgy gondolkodván, ha megölték a bojtárok az idegent, azt valószínűleg alvás közben tehát e helyt ölték meg, hullája ennek folytán messze nem lehet. Kutatás közben egy irányban több felperzselt foltot látott, mi azon gondolatra juttatta, hogy ezen felperzselt foltok alighanem a vérnyomokat semmisítették meg. Ezek irányában haladva, rövidesen egy vízmosáshoz ért a kutató járőr; ezt megvizsgálva a vízmosás egy helyén az oldalakon baltavágás helyeit s e vágások alatt a vízmosás oldalalaiból ledült föld által képzett hantot pillantott meg a járőr. E hantot az őrmester polgári egyének által eldobatta s alóla egy összevagdalt emberi hulla bukkant elő. Csek kanászbojtár, ki csak messziről nézte az ásást, midőn észre vette hogy a mezitlábos és már feloszlásnak induló hulla előkerül — teljesen megtörve kijelentette, hogy az Kormos Fonai Imre hullája, kit ő és Horváth József bojtár társa augusztus 29-én az erdőben, midőn Kormos Fonai aludt, megöltek. Csektől a további mellékkörülmények nem voltak megtudhatók, mert e vallomása után teljesen szótlan maradt.

Miklós őrmester, hogy ezen bűntényeket teljesen kiderítse, most azon igyekezett, hogy a banda még el nem fogott két tagját, t. i. Horváth József bojtárt és a tolnai ismeretlent kézrekerítse. Ez okból Horváth Józsefnek Vázsnokon lakó szülei házáat folyton felügyeltette, maga pedig egy csendőrrel október 19-én Gyula-Jovánczára ment az ismeretlen felkeresésére. Oda megérkezve a biróhoz tért be, ki midőn a járőrt meglátta, azt kérdezte: «ugy-e önök nem tamásii csendőrök?» mire ezek nemmel feleltek. Talán — kérdi tovább a biró — a csendőr urak is pénzhamisítőkat keresnek mint a tamásii csendőrök? Igen, volt az őrmester válasza. A biró erre elmondotta, hogy a tamásii csendőrök egy hét előtt Takács Antal nevű juhászt fogtak el, mert az egy vargai embertől hamis pénzcsinálás ürügye alatt 90 forintot kicsalt. Hisz

ez az én emberem, gondolá Miklós őrmester s a birótól elbucszva, azonnal Dombovára hajtatott, honnan a tamási örsöt táviratilag megkereste, hogy ha Takács juhászt a járásbiróságnál szabadlábra helyezik, fogja el s hozza Sásdra, mert sertéslopás miatt van kereset alatt.

Örsére bevonult, most már Horváth bojtár elfogatása után látott teljes erővel és sikerült is illetőt október 24-én atyja házánál meglepni és letartóztatni.

Horváth kezdetben a terhére rótt bűncselekményekről tudni sem akart. De midőn megtudta hogy Gondos, továbbá Csek és Takács is — kit ép az nap hoztak meg a tamásii csendőrök Sásdra — fogva vannak s hogy azok már beismertek mindent, a következő beismerést tette: folyó, tehát 1891. év augusztus hó 6-án somogy-megyei Gölle községben Kormos Fonai Imrével találkoztam, ez alkalommal Kormos mondotta nekem, hogy egy helyen 9 darab sertést tud, — s megbeszél-
tük, hogy augusztus vége felé, a meddig a sertések had hizzanak — elmegyünk értök. Augusztus 26-án este 9 óra tájban Kormossal Gyula-Ivánczán találkoztunk. Ő Takács Antal juhászhoz bement s kis vártatva Takácscsal megjött, mire mindhárman elindultunk. Éjjel 11 óra tájban a kis tavai molnárhoz értünk. A sertés ólról a vas reteszt lefeszítettük s az ólban volt 9 drb sertést onnan kieresztettük. Onnan még az éjjel a sertéseket a mekényesi (Baranya megye) erdőbe hajtottuk, hol augusztus 27-én egész nap maradtunk. Éjjel a sertéseket a szalatnaki erdőbe hajtottuk (a tolvajok tehát két éjjel körülbelül 30—35 kilométert tettek meg a sertésekkel). Augusztus 28-án én átmentem Vargára s megkérdeztem volt gazdám, Gondos kanászt, akar-e sertéseket venni? mire ő igenel felelt. Azt mondtam tehát neki, hogy küldje el Csek bojtárt a sertésekért a szalatnaki erdőbe.

Csek augusztus 29-én éjjel megjött és mi négyen a sertéseket a vázsnoki rezulába s innen a vargai sertések közé keverve még az este Gondos lakására hajtottuk. Gondos 3 sertést vett át, mint a Takácsra

eső részt, de ezekért még mit sem fizetett, 6 sertést pedig még az nap különböző vargai lakosnak adtunk el. Ezek a járlatokat kérték, melyeket Gondos később a birótól számukra meg is szerzett. A sertések eladása után Gondoshoz mentünk, hol boroztunk. Én Kormos Fonaival összevesztem, mert ez a sertések árából magának többet követelt mint reá esett volna. Kormos heves ember lévén, én végre reá állottam hogy ő többet kapjon mint én.

Úgy 10 óra felé Kormos azt mondotta, hogy ne legyünk annyian együtt, mert erre találnak jönni a csendőrök s meglátnak, még gyanuba vesznek. Erre Kormos az ivott bortól elálmosodott, csakhamar elaludt. Én Csekkal beszélgetve azt mondtam, hogy Kormos igen dühös ember, ez még minket meg is ölhet, jobb volna ha mi megelőznők őt; erre nem sokat gondolva, a nálam volt kanászbaltával a fejébe vágtam. Kormos vergődni kezdett, mire Csek a baltát kezemből kiragadva és káromkodva ismételten fejébe vágott. Mikor Kormos megszűnt élni, a nála volt pénzt tőle elvettük, Kormos lábáról Csek az új csizmát lehuzta és magának tartotta. Ezután Kormost a közeli vízmosásba vonszoltuk, ott reá a vízmosás oldalából balta segítségével földet eresztettünk és elhantoltuk. Minthogy Kormos vergődése folytán és mikor a vízmosásba vonszoltuk a fű helyenkint véres lett, ezeket a helyeket leperzseltük.

Horváth a Gondosnál talált bormércze felől kikérdezve előadta, hogy 1891. május havában Gondosnál liba pecsenyét vacsoráltak. Gondos oda szólott nekik, hogy a pecsenyéhez jó volna egy kis bor is. Erre ő, t. i. Horvát és Csek bojtár felkerekedtek és az oroszlói szőlőhegybe mentek. Ott Apaczeller Miklós pinczójét feltörték, egyik hordóból reggel 3 óráig ittak, azután egy úgynevezett fertályost és egy finakot borral megtöltöttek, azután haza, illetve Gondos lakása felé mentek. Minthogy azonban borosok voltak, a bor a fertályosból kilottyant, ez okból ismét visszatértek a hegybe és akkor az utjukba eső Lakatos Ferencz

pinczét törték fel, onnan $\frac{1}{2}$ akós hordót borral elvittek s a finakot is megtöltötték. E finak tehát e lopásból származik. Gondos tudta hogy a bor lopott és ivott is belőle. A nyomozás tehát ezen vallomással befejezést nyert.

Horváth József 15 évi, Csek János 12 évi fegyházra, Gondos András $1\frac{1}{2}$ évi, míg Takács Antal 1 évi börtönre lett végérvényesen elítélve.

Még itt megjegyezzük, hogy Kormos Fonai Imre a legveszedelmesebb fegyveres csavargók egyike volt Somogy és Baranya megyében. Még a hatvanas években mint kanászbojtár kezdette meg a csavargást és sertéslopást; azóta ismételten elzárva, mihelyt kiszabadult folyton csavargott és lopott. Ezen veszélyes csavargót tehát a végzet saját társai által büntette meg.

Az elmondottakból kitűnik, hogy Miklós őrmester úgy mondván minden támpont nélkül, csakis helyes megfigyelése és abból levont alapos következtetés után indult és körülbelül három hét alatt egy tolvajbandát, mely két betöréses lopást, egy nagyobb sertéslopást és egy emberölést követett el — ügyes, sok tekintetben leleményes eljárása által a büntető bíróság kezeibe szolgáltatott.

A csendőr alkalmazása, teendői és kötelességei a cholera-járvány idejében.

A magy. kir. csendőrség közbiztonsági szolgálatára vonatkozó törvények és szabályok egyik legsarkalatosabb pontját a «minden állampolgár élet- és vagyonbiztonsága fölötti őrködés» képezi s ezen alaptételből indul ki és ágazik széjjel a csendőrség által a közbiztonság terén kifejtendő működés nagyobb része.

Az állampolgár életbiztonsága fölötti őrködés a szó szükebb értelmében szerint abból állna, hogy: «a csendőr éber felügyelettel az állampolgár életét és